

FREDERIKSHAVN KIRKE

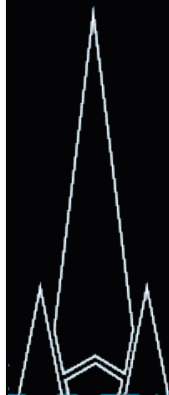
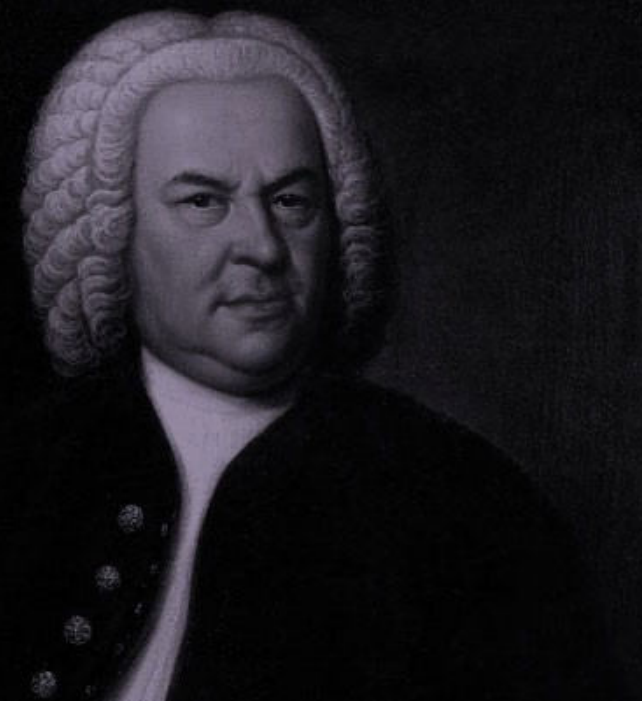
Fredag 13. august 2021

CONCERTO COPENHAGEN

BACHS BRANDENBURGKONCERTER

Johann Sebastian Bach.

CONCERTO COPENHAGEN

VENDSYSSEL FESTIVAL 2021

Vendsyssel
Festival

50

Det danske barokorkester Concerto Copenhagen spillede sine første koncerter i 1991 og har siden udviklet sig til Skandinaviens førende barokorkester.

I 1999 blev den internationalt anerkendte cembalist, Lars Ulrik Mortensen, tilknyttet som orkestrets kunstneriske leder.

Orkestret har formået at kombinere et repertoire bestående af velkendt europæisk musik med mindre kendte værker af skandinavisk oprindelse.

Gennem årene har Concerto Copenhagen samarbejdet med mange af tidens store internationalt kendte kunstnere inden for den tidlige musik som f.eks. Emma Kirkby, Andreas Scholl, Anne Sofie von Otter, Sonia Prina, Vivica Genaux, Andrew Manze, Reinhard Goebel og Ronald Brautigam m.fl.

Concerto Copenhagen har udgivet cd-indspilninger på CPO, Deutsche Grammophon og BIS samt DVD-produktioner på Harmonia Mundi og Decca.

Orkestret har turnéret i USA, Japan, Brasilien, Mexico, Australien og Kina.

Orkestret er støttet af Statens Kunstråd og er Danmarks mest musikeksporterende klassiske ensemble.

CONCERTO COPENHAGEN

VENDSYSSEL FESTIVAL

2021

LARS ULRIK MORTENSEN: Cembalo og musikalsk ledelse

FREDERIK FROM: Violin
HANNAH TIBELL: Violin, Piccolo violin
ANTINA HUGOSSON: Violin, Viola
Oliver Wilson: Viola
Donata Böcking: Viola
MIKKEL SCHREIBER: Viola
JUDITH-MARIA BLOMSTERBERG: Cello
CAROLINE KANG: Cello, Gambe
HANNA LOFTSDOTTIR: Cello, Gambe
MEGAN ADIE: Bas
KATY BIRCHER: Fløjte
ANTOINE TORUNCZYK: Obo
LARS HENRIKSSON: Obo
NIENKE VAN DER MEULEN: Obo
LISA GOLDBERG: Fagot
EMMANUEL FRANKENBERG: Horn
FABIO FORGIARINI: Horn
ROBERT FARLEY: Trompet
KATE HEARNE: Blokfløjte
PERNILLE PETERSEN: Blokfløjte

J. S. Bach

BRANDENBURGER KONCERT N° 3

Brandenburgkoncert nr. 3 i G-dur, BWV 1048

1. Ingen tempoangivelse
2. Adagio i E-mol
3. Allegro

Brandenburgkoncert nr. 3 er for tre violiner, tre bratscher, tre celloer og basso continuo. Den første sats er uden satsbetegnelse, men spilles som i de to foregående koncerter Allegro moderato. Der er en meget kort midtersats, som i Bachs håndskrevne node har betegnelsen Adagio. Denne efterfølges af en hurtig Allegro.

Hvis vi ser bort fra basso continuo, som i barokmusikken er altings faste fundament – så uomgængeligt som den jord, vi går på – er et gennemgående træk i koncerten, at der er tre af alting. Violiner, bratscher, celloer optræder i tre grupper á tre. Førstesatsens tema består af tre motiver af hver tre toner. Det er den tredje af de seks koncerter, og der er tre satser.

I midtersatsen er det imidlertid som om, Bach har afstået fra at gøre det hele perfekt ved kun at bruge to akkorder: Am/C og H. Det vil sige akkorder, der fungerer som subdominant og dominant i tonearten E-mol, men allerede fra de første toner i den tredje sats er det som om, musikken stikker af i en strøm af toner i tonearten G-dur, der også var tonearten i første sats.

J. S. Bach

BRANDENBURGER KONCERT N° 4

Brandenburgkoncert nr. 4 i G-dur, BWV 1049

1. Allegro
2. Andante i E-mol
3. Presto

Brandenburgkoncert nr. 4 er faktisk en violinkoncert i forklædning. Soloviolinstemmen er vanskeligere end i alle andre af Bachs violinkoncerter, og udover strygerne og basso continuoet medvirker der to blokfløjter.

Der er tre satser: Allegro, Andante og Presto. I den langsomme Andante udfylder blokfløjterne en sjov rolle som ekko af det øvrige orkester. I den hurtige Presto-sats kommer fugatemaet først i bratschstemmen, derefter i andenvioliner, førstevioliner og i basso continuo. Det giver blokfløjterne tid til at komme tilbage på scenen fra deres ekko-placering. Der er talrige violintekniske udfordringer i sidste sats, men fugatemaet vender tilbage i de forskellige instrumentgrupper og fører os sikkert i mål i en frydefuldt landskabelig sats.

J. S. Bach

BRANDENBURGER KONCERT N° 2

Brandenburgkoncert nr. 2 i F-dur, BWV 1047

1. Ingen tempoangivelse
2. Andante i D-mol
3. Allegro assai

Brandenburgkoncert nr. 2 har soloinstrumenterne trompet, blokfløjte, obo og violin, som akkompagneres af strygere og basso continuo. Satsene er hurtig–langsom–hurtig. Første sats er uden tempobetegnelse, men spilles Allegro moderato (moderat hurtig). Derefter følger en Andante, der betyder gående. Sidste sats er ret hurtig, Allegro assai.

Selvom det næppe har været Bachs intention, kan man mene, at soloinstrumenterne kombinerer de typer af koncerter, vi har mødt i Torellis trompetkoncerter, Vivaldis blokfløjtekoncerter, Corellis violinkoncerter og Albinonis obokoncerter. De fire instrumenter var på Bachs tid netop også de fire, som stadsmusikere skulle aflægge prøve i for at anses for udlærte. Vi ved heller ikke, om det var en pointe fra Bachs side.

Der er meget stor forskel i styrkeniveauet fra trompet til blokfløjte på moderne instrumenter. Hører man en version med baroktrompet, vil man opdage, at den spiller lidt svagere i det lyse register, hvor den tit spiller samtidig med blokfløjten. Musikken er altså også disponeret i forhold til den klang, instrumentere på Bachs tid havde. Gennem årene har man prøvet med forskellige instrumenter i stedet for trompet for at opnå god balance. Derfor findes der ældre udgaver med eksempelvis horn, sopransaxofon eller klarinet. I dag findes omrejssende solister, som har specialiseret sig i at varetage denne meget krævende trompetstemme.

J. S. Bach BRANDENBURGER KONCERT N° 5

Brandenburgkoncert nr. 5 i D-dur, BWV 1050

1. Allegro
2. Affettuoso i H-mol
3. Allegro

Brandenburgkoncert nr. 5 er for tværfløjte, violin, cembalo og strygere. Der er tre satser, Allegro, Affettuoso og Allegro. Den hurtige Allegro er vi allerede stødt på flere gange, men hvad er Affettuoso? Ordet har ganske rigtigt tilknytning til barokkens affektlære, så det betyder ikke affekteret, men bare så følsomt som muligt.

Tværfløjten var et ganske nyt instrument på den tid, men endnu mere markant er cembalots rolle. Først er det bare en continuostemme, men bliver mere og mere frigjort og solistisk for til sidst i første sats at spille en lang, krævende solo. Anden sats er egentlig en trionsate for tværfløjte, violin og cembalo. Alle andre er stille i satsen. Strygerne kommer med igen i sidste sats. På grund af den solistiske cembalostemme anser man denne koncert for at være musikhistoriens tidligste klaverkoncert – en genre, som blev meget udbredt.

J. S. Bach BRANDENBURGER KONCERT N° 6

Brandenburgkoncert nr. 6 i B-dur, BWV 1051

1. Ingen tempoangivelse
2. Adagio ma non tanto i Es-dur/G-mol
3. Allegro

Brandenburgkoncert nr. 6 er for en ganske lille besætning med to bratscher, to gamber, cello og basso continuo. Første sats er uden tempobetegnelse, men anden sats er en Adagio, og tredje sats en Allegro.

J. S. Bach

BRANDENBURGER KONCERT N° 1

Brandenburgkoncert nr. 1 i F-dur, BWV 1046

1. Ingen tempoangivelse
2. Adagio i D-mol
3. Allegro
4. Menuetto-Trio I - Polacca - Trio II

Brandenburgkoncert nr. 1 er komponeret for to horn, tre oboer, en fagot, en piccoloviolin, strygere og basso continuo. Den består af fire satser: Første sats er egentlig uden betegnelse, men spilles Allegro moderato (moderat hurtig). Anden sats er en langsom Adagio, mens tredje sats er en hurtig Allegro. Det mest almindelige antal satser i en koncert fra baroktiden var tre satser: hurtig-langsom-hurtig. Imidlertid har Bach tilføjet en fjerde sats, som består en menuet, en polacca og til sidst en gentagelse menuetten.

Et gennemgående træk i koncerten er de to horn, der har en solistisk rolle. Hornenes første toner er faktisk et citat af et jagtsignal. Den effekt kan lyde som to jægere, der kommer væltende ind i et stilt jagtselskab, stadig omtumlede af det vilde ridt på jagt efter hjorte. En anden detalje er de tre oboer. Det normale var ellers, at to almindelige oboer suppleres af en taille, en slags tenorobo, som spiller i et dybere leje. Musikforskere har fundet ud af, at Bachs originale version af koncerten, som muligvis blev brugt som indledning til hans "jagtkantate" fra 1713, netop var komponeret for to oboer og taille. Der er dog uenighed om årsagerne til, at taillen blev skrevet om til en obostemme, da Bach sendte koncerterne til markgreven af Brandenburg-Schwedt. Forklaringen kan være, at markgreven måske slet ikke havde en taille-spiller. Derfor ville det være uhøfligt at forære noder, som krævede, at han hyrede en.

Endelig er der piccoloviolinen, der simpelthen er en lille udgave i trekvartstørrelse af en almindelig violin. Det pudsige er, at Bach ikke brugte den til at spille meget lyse toner, som den ellers er god til. I stedet har den soloer i mellemelejet, hvor man kan høre, at den klinger skarpere end almindelige violiner. Den spiller meget solistisk i den langsomme adagiosats, hvor piccoloviolin og førsteobo svarer hinanden.